

PLAN DE TRABAJO 2023/2024

4º EDUCACIÓN INFANTIL

A presente programación corresponde ao curso académico 2023-2024, concretando o Decreto 150/2022, do 8 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia. Está plantexada a través de propostas de experiencias e que fomenten o desenvolvemento integral do neno/a, a experimentación e o xogo, así como as aprendizaxes significativas e emocionalmente positivas.

O deseño desta programación vértase en torno a 3 premisas:

1. **O respecto polos ritmos individuais** do alumnado, dotándoo de oportunidades e recursos para favorecer o seu achegamento á consecución dos logros máis significativos da etapa na que se atopa, entre os que teremos especialmente presentes:
 - A formación dunha imaxe axustada e positiva de si mesmos. E a toma de conciencia simultánea da súa individualidade, e da súa pertenza a un grupo do que cada un forma parte indispensable.
 - A adquisición dunha serie de valores que lle permitan actuar con autonomía e desenvolver as facultades de manipulación, de observación, de lóxica, de imaxinación, de expresión...
 - A adecuación á realidade e a ampliación do campo perceptivo a través do ambiente.
 - O aumento progresivo da capacidade de actuar sobre o mundo exterior.
2. O emprego do **xogo como eixo vertebrador da súa aprendizaxe**. Empregado como punto de partida para coñecer os intereses e os coñecementos previos dos alumnos, para suscitar a exteriorización de preferencias pola súa parte, e como actividade básica para achegalos de forma lúdica e experiencial a novos coñecementos.

3. Un deseño dos **espazos e tempos**, que favoreza as dúas premisas anteriores, permitindo a nenos e nenas atoparse:
 - a. Co seu corpo, alternando distintos momentos en relación ao mesmo (xogo e movemento, descanso, aseo).
 - b. Coa súa voz e os seus xestos, respectando e estimulando a espontaneidade para expresarse, cuestionarse, sorprenderse...
 - c. Cos seus sentidos, poñendo ao seu dispor na medida do posible materiais e propostas multisensoriais.
 - d. Coa súa capacidade de procura e razoamento, estimulando o desenvolvemento da lóxica integrada na vida práctica (empezando xa pola planificación dos materiais a empregar, clasificación dos mesmos...)
 - e. Coa súa orixinalidade, e creatividade, a través da cabida da diferenza á hora de afrontar os procesos de aprendizaxe e de executar as súas producións. E propiciando e normalizando que a partir de puntos de partida comúns (temáticas/recursos materiais...) resulten variedade de resultados ben diferentes entre si.

UN DÍA NAS NOSAS AULAS

O desenvolvemento habitual dunha xornada nas mesmas inclúe as seguintes rutinas:

- *Rutinas de entrada* durante as que terán lugar o cambio de calzado para acceder máis cómodos á aula, os saúdos individualizados, o emprego autónomo de mochilas e prendas de abrigo deixándoas colocadas nos espazos habilitados...
- Asemblea inicial, tempo adicado á familiarización progresiva do alumnado con:
 - *A orientación espazo-temporal*. Familiarizándoos cunha magnitude tan abstracta como é o tempo, da maneira máis concreta e significativa posible (por exemplo, facilitando o emprego autónomo da axenda escolar, ou propiciando

que mediante o emprego de rexistros gráficos tomen conciencia de como e en que espazos da aula/centro se sucederán os momentos da xornada)

- Adquisición de normas e hábitos de convivencia e resolución de conflitos, *partindo de conversas e diálogos espontáneos* aproveitados para introducir progresivamente algunhas das normas que rexen os intercambios lingüísticos (tempos de espera, respecto da quenda de palabra...)
- Rutinas de Hixiene de mans
- Desenvolvemento da linguaxe, expresión oral,...
- *Dinámicas de recantos*: distintas experiencias que respectan os ritmos de desenvolvemento individuais e fomentan as interaccións cooperativas (guiadas e/ou espontáneas). Levadas cabo simultaneamente en pequenos grupos distribuídos por diferentes espazos delimitados na aula. E que propiciarán que o alumnado poida aprender a través do xogo, poida aumentar as súas posibilidades de autonomía (e consecuentemente o seu grao de autoestima, formándose unha imaxe axustada e positiva de si mesmos), que se eduque na colectividade favorecendo hábitos de orde e respecto, que sinta liberdade e crecente interese por investigar...
- *Rutinas de limpeza, emprego de aseos e autonomía persoal.*
- *Merenda: inxesta do tentempé de media mañá*, aproveitando este momento para continuar lembrando a importancia da adquisición de hábitos de hixiene, alimentación saudable, control postural.
- *Cambio de calzado e recreo.*
- Rutinas de emprego de aseos e hixiene de mans.
- Volta á calma: momento de relaxación para repoñerse trala actividade física levada a cabo durante o recreo.
- Lectura de conto en gran grupo.
- *Continuidade do traballo por recunchos.*
- *Asemblea final, tempo adicado á adquisición progresiva de orientación espazo-temporal (a través da lembranza do acontecido ao longo da xornada), á exteriorización de opinións, preferencias etc. e ao emprego autónomo de pertenzas (axendas ás mochilas, emprego de colares de bus...)*
- *Rutinas de saída: emprego dos aseos e lavado de mans. Emprego autónomo de prendas de abrigo . Cambio de calzado.*

- Comedor.

COMO IMOS AVALIAR?

Considerando como base dos procesos de ensinanza-aprendizaxe anteriores, na avaliación do alumnado teremos en conta **os procesos por riba dos** resultados final, tentando garantir así unha avaliación cualitativa que reflecta como vai desenvolvendo o alumno/a as súas capacidades e competencias.

Os **instrumentos de avaliación** empregados variarán en tipoloxía, sendo o principal a observación directa e sistemática en diferentes momentos da xornada (analizando entre outras cousas, as súas interaccións, a maneira en que afrontan os xogos, os seus graos de autonomía, o apego a figuras docentes e iguais, a autoestima...

Tamén nos valeremos de rexistros anecdóticos, e de intercambios de información coas familias (por exemplo nas titorías) e dos outros mestres/as que participan da vida da aula. E teremos presentes as producións feitas polo alumnado, que nos permitirán (e lles permitirán a eles a través da auto avaliación) ter constancia das dificultades que atopan, das maneiras espontáneas de intentar solucionarlas, da superación das mesmas... e seguir axustando as propostas que sigamos implementando na aula para ilas personalizando e adecuando cada vez máis ás súas necesidades.

ÁREA DE CRECIMIENTO EN ARMONÍA		
Centrada na dimensión persoal e social, que se desenvolven e regulan de forma conxunta, progresiva e armónica. A través desta área desenvolverase o proceso de construción persoal. As interaccións cos demais nenos/as e persoas adultas e co medio serán fundamentais para o coñecemento propio, para diferenciarse dos demais e para ter unha identidade única e diferente. O crecente control do propio corpo vailles permitir darse conta das propias posibilidades e limitacións, así como gañar en autonomía e independencia con respecto das persoas adultas. O corpo e a propia imaxe (axustada ao esquema corporal), o control progresivo do mesmo a través do xogo e movemento, a vida cotiá dentro e fóra da aula, o coidado persoal, o desenvolvemento das emocións e a adquisición de hábitos para a vida serán elementos de aprendizaxe no día a día da aula.		
COMPETENCIAS	CONTIDOS	MATERIAIS / METODOLOXÍA

.C PERSOAL, SOCIAL E DE APRENDER A APRENDER .C CIDADÁ .C.EMPREENDEDORA	● Recoñeceremos e representaremos o noso corpo na súa globalidade e as diferentes partes. ● Traballaremos para controlar e coordinar o noso corpo e as súas posibilidades motrices adaptándonos ás características dos obxectos e na vida cotiá. ● Recoñeceremos os sentidos e identificaremos as percepcións e sensacións que nos entran a través dos mesmos. ● Axudaremos a crear unha imaxe positiva propia, aceptando como somos cada un de nós, coñecendo as nosas posibilidades e limitacións, así como a dos demais. ● Identificaremos e manifestaremos os nosos sentimentos, vivencias e emocións comprendendo as dos demais. ● Participaremos en xogos e actividades motrices mostrando destrezas motoras e habilidades motrices aceptando as normas que os rexen. ● Desenvolveremos a nosa autonomía e iniciativa tratando de desenvolver as tarefas por nós mesmos/as. ● Adquiriremos hábitos e rutinas para a vida diaria: ir ao baño, lavar as mans e outros hábitos de hixiene e coidado persoal, respectando e coidando espazos. ● Aprenderemos a valorar os riscos e a ser coidadosos ante eles.	● Libreta persoal. ● Zona de perchas. ● Caixa das axendas. ● Carné bus. ● Nomes con fotos para pasar lista ● Plan do día, apoio visual no que se inclúe a progresión dos momentos do día para propiciar a orientación espazo-temporal do alumnado. ● Panel do tempo para observar e deixar reflectido que día vai hoxe, que día é, semana, mes... ● Encerado dixital interactivo ● Materiais elaborados pola titora para traballar algún tema concreto. ● Fotos, textos... e outras cousas aportadas polos nenos/as que inciten a facelos falar e expresar ideas. ● Xogo simbólico: cociña, bonecos, comida, peiteado...

Critérios de avaliación

- Identifica e nomea as partes do seu corpo e segmentos do mesmo.
- Ten unha boa coordinación de movementos: salta, move o corpo con axilidade....
- Discrimina obxectos polas súas características sensoriais.
- Solicita axuda dun modo correcto, se a precisa.
- Gústalle facer encargos e ter responsabilidades.
- É autónomo /a nas tarefas vinculadas ao seu coidado persoal e saúde (ir ao baño, calzarse e descalzarse, limpar o nariz, etc.)
- Acepta aos compañeiros/as.
- Expresa e identifica nel mesmo/a diferentes emocións.
- Participa con agrado en xogos e respecta as consignas verbais e as normas dadas.
- Recolle e coida os obxectos da clase.
- Coñece o centro e oriéntase para localizar lugares coñecidos.
- Non amosa actitudes discriminatorias ante as diferenzas.
- Coñece e respecta as normas da escola e da aula.
- Está adaptado/a ao ritmo da aula.
- Participa nas actividades e tarefas que se lle propoñen.
- É capaz de concentrarse un tempo na mesma actividade.
- Emprega correctamente fórmulas de cortesía (saúdos, perdón, por favor, grazas...)

ÁREA DE DESCUBRIMIENTO E EXPLORACIÓN DA CONTORNA

Nesta área de coñecemento e experiencia preténdese favorecer o proceso de descubrimento, observación e exploración dos elementos físicos e naturais da contorna. Farano a través de contidos que potencien o pensamento lóxico-matemático, favorecendo nocións de tempo, espazo, causalidade, cuantificación e a resolución de problemas que se presentan na súa vida cotiá.

O achegamento á natureza, ao medio a aos seres e elementos que a integran será outra fonte de contidos que saciará a súa curiosidade innata e natural.

O coñecemento de como nos organizamos social e culturalmente completará os contidos que abranguen este área.

COMPETENCIAS	CONTIDOS	MATERIAIS / METODOLOXÍA
.C PERSOAL, SOCIAL E DE APRENDER A APRENDER .C CIDADÁ .C EMPRENDEDORA .C MATEMÁTICA, EN CIENCIA, TECNOLOXÍA E ENXEÑERÍA .C DIXITAL .C CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI	● Exploraremos e clasificaremos os elementos e obxectos que nos rodean para recoñecer as súas calidades, atributos e posicións. ● Empregaremos os números vivenciados dentro da vida cotiá, achegándonos á identificación da súa grafía. ● Propoñeremos e resolveremos problemas sinxelos relacionados coas nosas actividades cotiás. ● Ordenaremos temporalmente feitos da nosa vida cotiá. ● Observaremos os cambios que se producen no medio e aprenderemos a respectalo e conservalo. ● Coñeceremos o nome das distintas persoas da comunidade educativa importante para a nosa vida cotiá na escola. ● Recoñeceremos tradicións propias da nosa zona e participaremos activamente na súa celebración: o Magosto, o Samaín, o Nadal, o Entroido...	● Ensartables, apilables e encaixables ● Xogos de lóxica e dominós ● Materiais de refugallo: tapóns de cores, caixas, pinzas... ● Materiais da natureza: follas, froitos, cunchas, pedra... ● Ferramentas e útiles da natureza: semilleiros, macetas, botes, ferramentas de xardinería ● Lupas ● Láminas, PDI e libros de imaxes. ● Diario de aula con fotos. ● Visitas polo centro e dependencias escolares.

Criterios de avaliación

- Selecciona obxectos atendendo a criterios sobre calidades e atributos dos mesmos e os verbaliza.
- Interésase polos números que o rodean na súa vida cotiá.
- Participa na resolución de problemas cotiás.
- Ordena temporalmente as súas actividades cotiás básicas.
- Comeza o uso do calendario para situar no tempo acontecementos relacionados coa súa vida.
- Gusto e respecto por coñecer e interactuar coa natureza.
- Participa activamente nos proxectos e investigacións que se desenvolvan.
- Recoñece e identifica ás persoas que conviven na escola.
- Coñece as rutinas de aula e participa nas mesmas de forma axeitada.
- Colabora na vida da aula respectando e amosando empatía polos iguais e os adultos de referencia.
- Participa e recoñece as celebracións e eventos que se celebran na escola e no contorno.

ÁREA DE COMUNICACIÓN E REPRESENTACIÓN DA REALIDADE

Con este área se recollen as diferentes linguaxes e formas de expresión, que contribúen ao desenvolvemento integral e armónico. Preténdese desenvolver as capacidades que lles permitan comunicarse a través de diferentes linguaxes e formas de expresión, contribuír a mellorar a relación de nenos/as co medio a través de diferentes formas de comunicación e representación.

Esta área abrangue a linguaxe verbal para falar, escoitar e conversar, achegarnos á lingua escrita, iniciarmos no coñecemento doutras linguas e desenvolver outras formas de expresarnos a través doutras linguaxes artísticas como a plástica, a musical e a corporal e a linguaxe audiovisual e dixital.

COMPETENCIAS

CONTIDOS

MATERIAIS / METODOLOXÍA

.C EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA .C PLURILÍNGÜE .C DIXITAL .C CIDADÁ .C EN CONCIENCIA E EXPRESIÓN E CULTURAIS .C PERSOAL, SOCIAL E DE APRENDER A APRENDER	• Empregaremos a lingua oral de modo conveniente para unha comunicación positiva tanto con iguais como con persoas adultas, segundo as intencións comunicativas. • Traballaremos para comprender mensaxes orais diversas mostrando actitudes de escoita. • Practicaremos con diferentes propostas de xogos lingüísticos. • Amosaremos interese por textos escritos relacionados coa nosa vida cotiá (folletos, contos, rimas...) • Produciremos textos diversos con distintos propósitos e intencións. • Gozaremos compartindo a escoita e a lectura en voz alta de textos literarios: contos, relatos, lendas, poesías, rimas, adiviñas... • Empregaremos a biblioteca con respecto e coidado, valorándoa como recurso informativo de entretemento e gozo. • Expresarémonos empregando diversos medios, materiais e técnicas de diferentes linguaxes artísticas e audiovisuais. • Potenciaremos diferentes posibilidades de expresión e representación, tanto musicais como do noso propio corpo e do medio. • Gozaremos coas nosas producións e por compartir as experiencias creativas, estéticas e comunicativas das mesmas. • Empregaremos linguaxes audiovisuais e as tecnoloxías da información e da comunicación para expresarmos e comunicarnos.	• Libros de contos e poesías. • Libros feitos na escola asociados aos proxectos e ao día a día dos nenos/as. • Textos prescriptivos: revistas, xornais, folletos de propaganda, receitas, carteis, murais... • Letras móbiles. • Letras de elaboración na aula con diferentes materiais. • Letras apoiadas en materiais de refugallo ou da natureza (tapóns, piñas, plantas...) • Álbumes coas fotos para traballar os nomes. • Tarxetas con imaxes para traballar o vocabulario. • Libreta persoal onde se recollen diferentes escritos. • Calendarios. • Encerado dixital interactivo. • Material e ferramentas: lapis de cores, témperas e acuarelas, rotuladores finos e grosos, ceras duras e brandas, pinceis grosos e finos, tesoiras, punzóns, pegamento, cola • Papeis de diferentes texturas • Plastilinas • Gomets • Materiais da natureza. • Materiais de refugallo. • Calquera outro material que nos permita crear. • Instrumentos musicais.

Criterios de avaliación

- Manifesta interese por comunicarse con outras persoas.
 - Usa frases de construción sinxelas.
 - Presta atención ás informacións que se están a transmitir.
 - Comprende instrucións sinxelas, ordes, consignas habituais.
 - Percibe que as palabras e imaxes teñen unha funcionalidade na vida cotiá.
 - Interésase polas palabras escritas e comeza a experimentar con elas.
 - Iníciase no uso da escritura en situacións contextualizadas e reais.
 - escoita a lectura en voz alta de diferentes tipos de textos e participa en xogos lingüísticos.
 - Fai uso da biblioteca respectándoa, coidándoa e valorándoa como espazo de diversión e coñecemento.
 - Explora as posibilidades plásticas e creativas de distintos materiais e elementos da contorna.
 - Valora e respecta as producións propias e dos compañeiros/as.
 - Traballa con interese con calquera tipo de material.
 - Gústalle e lémbrese de cancións e fragmentos de música traballados.
 - Participa cando se fan actividades musicais, expresivas e de dramatización.
 - Descubre as posibilidades expresivas e sonoras do seu corpo.
- Amosa interese e gusto polas actividades nas que se empregan as Tecnoloxías da Información e da Comunicación.

MODALIDADES DE DOCENCIA

		PRESENCIAL	NON PRESENCIAL	SEMIPRESENCIAL
MEDIOS COMUNICACIÓN	FAMILIA	Axenda. - Telegram. - Web do centro. - Telefónica. - Abalar	Telegram. - Web do centro. - Correo electrónico. - Abalar.	Axenda - Telegram. - Web do centro. - Correo electrónico. - Telefónica. - Abalar.
	ALUMNADO	Aula.	Telegram.	Aula. - Telegram.
RECURSOS EDUCATIVOS	ALUMNADO	- Recursos informáticos. - Material didáctico e manipulativo. - Libreta. - Material gráfico. - Recunchos. - Axenda. - Fichas fotocopiabiles	Genially. - Google docs. - Edpuzzle. - Fichas interactivas - Visionado de vídeos, contacontos - Xogos dixitais (Árbol ABC, Orbitaletras,...) - Proposta de actividades para imprimir.	Combinación das dúas anteriores.
METODOLOXÍA	ALUMNADO	Ver “Un día nas nosas aulas”	Incidirase nos aspectos esenciais do currículo e nos mínimos esixibles. Realizaranse vídeos tutoriais enviados polas mestras con propostas de actividades, contacontos, etc. Individualmente realizarán as actividades propostas por telegram.	Traballaremos de xeito presencial os aspectos esenciais do currículo mediante materiais manipulativos da aula dun xeito globalizado e incidindo no traballo cooperativo. No ámbito non presencial traballaranse propostas de actividades enviadas polas mestras e que poidan realizar de xeito máis autónomo (reparar trazos, etc.)

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	ALUMNADO	Observación directa e sistemática. - Táboas de dobre entrada. - Rexistros anecdóticos. - Producións feitas polo alumnado. - Información extraída das familias e outros/as mestres/as	Produción de traballos. - Actitude e participación.	Combinación das dúas anteriores.